

Розподіл найбільш вагомих чинників впливу на негативне ставлення методистів до ідеї запровадження ДПА у формі ЗНО дав наступну картину: невизначеність учнів у планах на подальше навчання – 81,1% респондентів; обмеженість можливостей завдань у тестовій формі вимірювання навчальних досягнень учня – 74,2%; слабка вмотивованість учнів, відсутність у більшості інтересу до навчання – 68,9 %; додатковий стрес для учня – 54,3% ; слабка підготовка переважної кількості учнів 9 класів – 52,7 %; недосконалість змісту завдань, їх спрямованість на виявлення другорядної інформації – 45,8%.

Отримані за результатами опитування методистів дані частково перегукуються з думкою В. Карандія [5] про необхідність перегляду концепції ЗНО. Серед основних проблем, які породжують негативне ставлення, недовіру як до самої процедури оцінювання, так і до переваг використання тестів у навчальному процесі, він називає: масове використання переважно тестових завдань закритого формату, які спричиняють негативний вплив на формування в учнів навичок використання різних методів розв'язання поставлених навчальних завдань; захоплення вчителів тестовими технологіями для проведення контролю знань та нехтування іншими методиками перевірки результатів навчання; невміння використовувати аналітичні матеріали результатів ЗНО для удосконалення освітнього процесу в конкретному закладі освіти.

Список використаних джерел

1. ДПА у формі ЗНО. Український центр оцінювання якості освіти. Офіційний веб-сайт. Режим доступу: <http://testportal.gov.ua/dpa/>
2. Зовнішнє незалежне оцінювання в освіті України. Курс лекцій: навч. посіб. / Г.С. Кашина, В.П. Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 115 с.
3. Науменко С.О. Перспективи зовнішнього незалежного оцінювання на рівні базової середньої освіти в Україні у векторах європейського досвіду // Український педагогічний журнал. – 2019, № 1. – С. 5 – 15.
4. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 5 вересня 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Карандій Вадим. Не можна макове зернятко виміряти лінійкою з сантиметровою поділкою [Електронний ресурс] / Оксана Онищенко // Дзеркало тижня. – 2018. – Вип. № 24– 25 (23 червня–6 липня). – Режим доступу: https://dt.ua/education/vadim-karandiy-ne-mozhna-makove-zernyatko-vimiryati-liniykoynu-z-santimetrovoyu-podilkoyu-281335_.html.

ЛЮБЕЖАНИНА Б.,
РУСИН Н.М.,

Мукачівський державний університет, Україна

ВИХОВАННЯ ОСНОВ МОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ГРИ

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства активізація людського фактору виступає як одна з умов подальшого суспільного прогресу. У зв'язку з цим, перед дитячими дошкільними установами ставиться завдання підготовки відповідального громадянина, здатного самостійно оцінювати що відбувається і

будувати свою діяльність відповідно до інтересів оточуючих його людей. Вирішення цього завдання пов'язане з формуванням стійкої моральної поведінки особистості дитини.

Моральне виховання дітей дошкільного віку є одним з найскладніших завдань виховання. Для вирішення даної проблеми вихователю потрібно не тільки знання методик, а й уміння направити свою роботу на моральне виховання дітей у всіх видах діяльності.

Актуальність цієї роботи підкреслюється соціальною значимістю виховання основ моральної поведінки дітей старшого дошкільного віку.

Проблемі морального розвитку і виховання присвячені численні праці наступних дослідників: Р. С. Буре, А. М. Виноградова, Г. Н. Годна, В.А. Горбачова, Т.С. Комарова, В.К. Котирло, А.Д. Кошелева, А.І. Липкина, С.В. Петеріна, Т.О. Пономаренко, С. Є. Рижикова, Е.О. Щасний, Т.Н. Титаренко, Т.М. Утробина, В.Г. Цуканова, О.А. Шаграєва, Е.В. Штіммер, Є.К. Ягловская і ін. В той же час дослідженнями в даному напрямку займалися, як зарубіжні психологи, такі як Ж. Піаже, Л. Колберг, Г. Айзенк, А. Бандура і Р. Уолтер, так і вітчизняні психологи: С.Г. Якобсон, О.В. Субботский, О.Г. Дробницкий, Л.І. Божович, Л.Г. Лисюк, Д.Б. Ельконін.[1]

Особливості морального розвитку дітей в старшому дошкільному віці: у дітей складаються перші моральні судження й оцінки; початкове розуміння громадського сенсу моральної норми; зростає дієвість моральних уявлень; виникає свідома моральність, тобто поведінка дитини починає опосередковуватися моральною нормою. Система морального виховання в ЗДО будується на наступних методах: методи формування навичок і звичок поведінки; методи формування моральних уявлень, суджень; методи корекції поведінки.

Доцільно розглянути театралізовану гру як засіб виховання основ моральної поведінки.

Театралізована гра – це дія в заданій художнім твором або заздалегідь обумовленій сюжетом реальності. Роль вимагає підпорядкування сюжету, що відбиває фіксовану автором логіку відносин і взаємодій об'єктів навколишнього світу, але не виключає творчості, вважає І.Г. Вечканова

Основні напрямки розвитку театралізованої гри складаються в поступовому переході дитини:

– від гри по одному літературному чи фольклорному тексту до гри-контамінації, в якій літературна основа поєднується з вільною її інтерпретацією дитиною або з'єднуються кілька творів;

– від гри, де використовуються засоби виразності для передачі особливостей персонажа, до гри як засобу самовираження через образ героя;

– від гри, в якій центром є «артист», до гри, в якій представлений комплекс позицій «артист», «режисер», «сценарист», «оформлювач», «костюмер»;

– від театралізованої гри до театральної-ігрової діяльності як засобу самовираження особистості та самореалізації здібностей.

При організації театралізованих ігор педагог вирішує наступні завдання:

1) формування позитивного ставлення дітей до театралізованих ігор. Це має на увазі поглиблення їх інтересу до певного виду театралізованої гри, образу героя, сюжету, наявності інтересу до театральної культури, усвідомлення причин позитивного або індивідуального ставлення до гри, пов'язаного з наявністю або відсутністю інтересу і здатності до самовираження в театралізованій діяльності;

2) залучення дітей до театральної культури, тобто знайомство з призначенням театру, історією його виникнення в Україні, пристроєм будівлі театру, діяльністю людей, що працюють в театрі, яскравими представниками даних професій, видами та жанрами театрального мистецтва (драматичний, музичний, ляльковий, театр звірів, клоунада тощо.);

3) поглиблення театральньо-ігрового досвіду за рахунок освоєння різних видів гри-драматизації і режисерської театралізованої гри. Старшому дошкільнику нарівні з образно-ігровими етюдами, іграми-імпровазаціями, інсценуванням, стають доступні самостійні постановки вистав, в тому числі на основі «колажу» з декількох літературних творів.

Ускладнюються тексти для постановок. Їх відрізняють більш глибокий моральний сенс і прихований підтекст, в тому числі гумористичний. У театралізованій грі починають використовуватися українські народні казки-байки про тварин («Лисиця і журавель», «Заєць і їжак»), Г.Х. Андерсена, М. Зоценко, Н. Носова.

Важливо відзначити, що в театралізованій грі дитина створює свій маленький світ і відчуває себе господарем, творцем подій. Вона керує діями персонажів і будує їх відносини. Дитина в грі перетворюється в актора, і в режисера, і в сценариста. Вона озвучує героїв, придумує історію, проживає те, що в звичайному житті їй прожити буває нелегко. Під час таких ігор відбувається інтенсивний розвиток мови, якісно і кількісно збагачується словниковий запас, розвивається уява, творчі здібності дитини, емоції і почуття, здатність керувати собою, утримувати увагу відповідно до сюжету, логічність і самостійність мислення, все це дуже важливо для формування моральних цінностей.

Таким чином, театралізована гра грає важливу роль в становленні моральних якостей, так як саме в ній у дитини відбувається взаємодія з однолітками, саме в процесі якого відбувається формування основ моральної поведінки.

Список використаних джерел

1. Богуславская, З.М. Роль игры в нравственном развитии ребенка [Текст] / З.М. Богуславская, Е.О. Смирнова. – М.: Просвещение, 2001. – 215 с.
2. Еникеев, М.И. Психологический энциклопедический словарь [Текст] / М.И. Еникеев. – М.: Проспект, 2010. – 560 с.
3. Яновська, М.Г. Емоційні аспекти морального виховання: Кн. для вчителя [Текст] / М.Г. Яновська. – М., 2006. – 371 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>